

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620202582
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620202582.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa J. Y., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka S. J., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom B., O. W. XXX/XX, štátna občianka SR, otec O. Y., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom B., A. S.. N.. B.. D. XXXX/X, štátny občan SR, o návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I.Návrh otca O. Y. na zníženie výživného na maloletú J. Y.V., narodenú XX.XX.XXX sa zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Otec maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na svoju dcéru J. Y.. Uviedol, že dňa 07.03.2019 mu bola súdom určená vyživovacia povinnosť na maloletú vo výške 80,--Eur. Z dôvodu, že je nezamestnaný, vedený na úrade práce, nemá žiaden príjem, nie je schopný túto sumu platiť. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí sumu 30,--Eur ako výživné za neho hradia. Oni ho aj živia. Bývalá partnerka uviedla predtým na súde, že si zarába na rôznych akciách ako muzikant, na ktorých mesačne zarobí aj 500,--Eur. Vyhlasuje, že to nie je pravda. Chodievala hrať 2-krát do mesiaca v Reštaurácii Nový svet, avšak za toto hranie nepoberá žiadnu finančnú odmenu.

2. Na pojednávaní súdu otec maloletého dieťaťa dodal, že maloletej nikdy neplatil výživné vo výške 80,--Eur mesačne, tak ako bolo určené rozhodnutím súdu, nič jej nekupuje nad rámec výživného, ani keď má sviatky, ani na Vianoce. Dávku v hmotnej núdzi nepoberá z dôvodu, že mu uviedli, že nemá na to nárok. Je nezamestnaný, chodí sa hlásiť na úrad práce, má základné vzdelanie, nemá ani výučný list, učil sa za kuchára, avšak ho vylúčili zo školy pre dochádzku, keďže nechodil do školy. Prácu si hľadá, ale nikde ho nechcú zamestnať, potvrdenie o tom však nemá. Jeho mesačné výdavky sú: telefón 30,--Eur mesačne, zvykne dávať rodičom nejaké peniaze, ale nie pravidelne a maloletej posielal 30,--Eur. Nemá auto, fajčí. Výživné za neho posielajú jeho rodičia. Bol aj prihlásený na kurz zamestnanca SBS, ale neurobil záverečné skúšky.

3. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že je jej známa situácia otca, vie že je dlhodobo nezamestnaný, nikde nepracuje, avšak nevie, či má nejaký príjem, nakoľko nie sú vôbec v kontakte. Rozhodnutie vo veci nechala na úvahu súdu. Dodala však, že s maloletou má výdavky keďže má 9 rokov čo sa týka stravovania, ošatenia, hygienických potrieb a taktiež výdavkov súvisiacich so školou. V čase, keď chodila do školy za školský klub platila 7,--Eur mesačne, za stravu v školskej jedálni 25,--Eur a taktiež veľa musela platiť pri nástupe maloletej do školy. 80,--Eur výživné otec na maloletú nikdy neplatil, stále platil len 30,--Eur a nič jej nekupuje nad rámec výživného, ani keď má narodeniny, meniny, ani na Vianoce.

4. Ona je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, keďže 16.06.2020 porodila maloletú R. J., ku ktorej jej vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť. Aktuálne si vybavuje rodičovský príspevok a prídavok na toto maloleté dieťa.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že zotrváva na písomnej správe, pričom vyjadrenia oboch rodičov sú totožné, tak ako to prezentovali pri pohovore s nimi, pri šetrení, a trvajú na tom, že zníženie výživného nie je v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Majú vedomosť, že matka bude poberať rodičovský príspevok len vo výške 270,--Eur a prídavok na dieťa, ktoré teraz porodila. Podľa ich vedomostí by otec dieťaťa mal mať nárok aspoň na základnú sociálnu dávku, ktorá je cca 62,50 Eur mesačne, ktorá by sa taktiež mohla zvýšiť aj o nejaký aktivačný príspevok.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/4/2019-32 zo dňa 07.03.2019, správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, lustráciou na Úrade geodézie, kartografie a katastra SR a zistil nasledovný skutočný stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 4P/4/2019-32 zo dňa 07.03.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2019 súd schválil rodičovskú dohodu kde maloletú J. Y. zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platiť výživné vo výške 80,--Eur mesačne, počnúc mesiacom január 2019. Taktiež rozhodol aj o zameškanom výživnom.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych a rodiny Lučenec, oddelenie služieb pre občana (č. I. 22 spisu) má súd preukázané, že otec maloletého dieťaťa je v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom od 22.02.2019, matka od 02.06.2020.

9. Lustráciou na Úrade geodézie, kartografie a katastra SR má súd preukázané, že ani otec, ani matka maloletej nie sú vlastníčkmi žiadnej nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky.

10. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom má súd preukázané, že dňa 23.06.2020 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti otca O. Y., nar. XX.XX.XXXX, na adrese B.. D. X, B.. Menovaný je dlhodobo nezamestnaný, nepoberá žiadnu sociálnu dávku. Občas si privyrobí ako muzikant, do mesiaca je to jeden alebo dvakrát. Z tejto činnosti má nepravidelný príjem. Otec v rozhovore uviedol, že na budúce povolanie sa pripravoval v odbore kuchár, nemá však výučný list. Počas evidencie na tunajšom úrade sa prihlásil na kurz zamestnanca SBS-ky, ale neurobil záverečné skúšky. Aktuálne otec platí výživné na dcéru J. vo výške 30,--Eur mesačne, pretože jeho mesačný príjem nedosahuje takú sumu aby mohol platiť súdom určené výživné. Menovaný žije v spoločnej domácnosti s rodičmi Y. Y.V. a T. Y.. Starý otec pracuje v súkromnej bezpečnostnej službe vo Filakove a stará matka ako opatrovatelka seniorov v Rakúsku. Všetci spoločne obývajú trojizbový byt, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov otca. Byt je zariadený štandardným nábytkom ako obývacia izba, spálňa starých rodičov, izba otca, kuchyňa, kúpeľňa a WC. Domácnosť je vybavená elektrospotrebičmi bežnej potreby. V čase sociálneho šetrenia bola hygiena domácnosti na požadovanej úrovni, nedostatky neboli zistené. Otec svojim rodičom prispieva na domácnosť sumou 50,--Eur mesačne, nie je to však pravidelne. Viac ho podporujú rodičia. Vzhľadom na svoju zlú finančnú situáciu trvá na podanom návrhu. S maloletou dcérou sa nestretáva, lebo jeho vzťah s matkou dieťaťa sa zhoršil. Podľa slov otca, keď sa chcel s dcérou kontaktovať, matka nedvíhala telefón. Podľa otca takéto napäté vzťahy nemali medzi sebou vždy. Ich vzťah sa zhoršil, keď si matka našla novú známosť. Dňa 24.06.2020 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky S. J., nar. XX.XX.XXXX, na adrese O.Ú. W. XX, B.. Matka pracovala ako samostatne zárobkovo činná osoba, prevádzkovala kaderníctvo. Dňa XX.XX.XXXX sa jej narodila druhá dcéra R. J.. Aktuálne je matka na materskej dovolenke a poberá prídavok na jedno dieťa v sume 24,95 Eur mesačne. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojimi dcérami J. Y., R. J. a rodičmi B. J., nar. XX.XX.XXXX a S. J., nar. XX.XX.XXXX. Obaja sú už na starobnom dôchodku. Všetci spoločne obývajú trojizbový byt, ktorý je v osobnom vlastníctve starých rodičov maloletej a ktorý je zariadený štandardným nábytkom ako obývacia izba, spálňa starých rodičov a izba matky a mal. dcéry. Súčasťou bytu je kuchyňa, kúpeľňa a WC. V čase sociálneho šetrenia bol v domácnosti poriadok, hygiena domácnosti bola na veľmi dobrej úrovni, nedostatky zistené neboli. Detská izba bola zariadená nábytkovou zostavou, písacím stolíkom, stoličkou, samostatným lôžkom a detskou postieľkou. Izbu aktuálne využíva matka s maloletou R.. Maloletá J. má svoje lôžko v spálni starých rodičov a starý otec aktuálne spáva v obývacej izbe. Prostredie v ktorom maloletá J. žije plne vyhovuje jej potrebám. Náklady na bývanie pozostávajú z úhrady inkasa

vo výške 60,--Eur, platby nájomného vo výške 150,--Eur, poplatku za TV v sume 20,--Eur a poplatku za internet vo výške 15,--Eur. Matka v rozhovore uviedla, že potreby mal. dieťaťa uspokojuje ona v rozsahu svojich finančných možností a za pomoci svojich rodičov. Výdavky má najmä so zabezpečením primeraného oblečenia pre maloletú, čo ju mesačne stojí cca 50,--Eur a nákupom drogérie v sume 10,--Eur mesačne. Na stravu pre maloletú vynaloží sumu 100,--Eur mesačne. Za stravu v školskej jedálni uhrádza sumu 25,--Eur a za školský klub detí sumu 7,--Eur mesačne. V súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky maloletej na začiatku školského roka mala matka výdavky vo výške 40,--Eur až 45,--Eur. Vzhľadom na oprávnené výdavky maloletého dieťaťa matka s podaným návrhom otca nesúhlasí. Počas soc. šetrenia bola v domácnosti prítomná aj mal. J. Y.. Aktuálne je žiačkou 2. ročníka Spojenej školy internátnej, Dr. Herza, Lučenec. Zdravotnú starostlivosť maloletej zabezpečuje C. T., maloletá neužíva žiadne lieky. Maloletá v rozhovore uviedla, že počas obdobia keď nechodila do školy a učila sa doma jej chýbali kamaráti. Maloletú baví najmä výtvarná výchova, matematika jej až tak veľmi nejde. So svojim otcom sa nestretáva a ani ho nechce navštevovať. Matka poznamenala, že maloletá by k otcovi išla keby on o ňu prejavil záujem. Maloletá nemá vytvorený adekvátny vzťah s otcom, ale s matkiným priateľom si rozumie. Poznamenala, že on sa s ňou aj pohrá. V domácnosti počas vykonaného sociálneho šetrenia pôsobila maloletá spokojným dojmom a vykazovala známky veľmi dobrej starostlivosti. Tunajší úrad na základe vykonaného šetrenia konštatuje, že matka dieťaťa má vytvorené vhodné podmienky na primeranú starostlivosť o maloleté dieťa. Pani J. poskytuje vyživovaciu povinnosť maloletej E. osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o ich spoločnú domácnosť v rozsahu zodpovedajúcom potrebám mal. dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. V súvislosti so starostlivosťou o mal. dieťa matka vynakladá výdavky najmä na stravu, ošatenie, hygienu pre mal. dieťa a na výdavky v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky. Vzhľadom na odôvodnené potreby mal. J. konštatujeme, že zníženie výživného by neprimerane postihlo maloletú a je v rozpore s jej najlepším záujmom. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne užiť, pričom na prvom mieste je vždy záujem dieťaťa, ktorý je nadradený nad záujem povinného rodiča. Sme toho názoru, že nielen matka by mala zodpovedne pristupovať k plneniu vyživovacej povinnosti, ale aj otec by mal hľadať možnosti ako si zabezpečiť dostatočný príjem na uspokojovanie potrieb svojho dieťaťa. Pokiaľ má otec maloletého dieťaťa vyživovaciu povinnosť musí si usporiadať svoje pomery tak, aby bol spôsobilý zabezpečiť výživné. Narodením dieťaťa berie rodič na seba povinnosť a zodpovednosť za jeho výživu, ktorá ho sprevádza po celý jeho život a niekedy až do jeho smrti. Preto je nevyhnutné, aby sa choval tak, aby svoje záväzky a povinnosti dokázal vždy a za všetkých okolností splniť.

11. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 29,42 Eur.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Pri rozhodovaní o zmene rozsudku upravujúceho vyživovaciu povinnosť rodičov k dieťaťu je súd povinný skúmať zmeny pomerov, ktoré nastali od jeho právoplatnosti. Zmena musí spočívať v takých okolnostiach, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom a majú rozhodujúci vplyv na úpravu vyživovacej povinnosti.

21. Zmenou pomerov v zmysle citového zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej, či druhej strane, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa, fyzickým dospievaním, začínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie, ale môže nastať i zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu alebo dôvodného poklesu jeho zárobku, prípadne v dôsledku zníženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť.

22. U povinnej osoby sú taktiež rozhodujúce objektívne reálne schopnosti a možnosti poskytovať výživné. Povinnosť obidvoch rodičov starať sa o výživu detí je odrazom zásady, podľa ktorej sa na zabezpečenie osobných potrieb a výživy dieťa podieľajú obidvaja rodičia podľa svojich objektívnych možností a schopností (v ktorých sa zohľadňuje ich vzdelanie, zdravotný stav, eventuálne iné relevantné skutočnosti, ktoré majú vplyv na ich sociálny status a materiálne a finančné zázemie) a podľa pomeru ich zárobkov a celkovej finančnej a sociálnej situácie.

23. Z vykonané dokazovania, má súd preukázané, že od posledného rozhodnutia súdu, t. j. rozsudku Okresného súdu Lučenec spisová značka 4P/4/2019 zo dňa 07.03.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2019 sa podstatným spôsobom nezmenili pomery ani na strane otca, ani maloletého dieťaťa. Na strane matky maloletého dieťaťa sa zmenili pomery v tom, že jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to k R. J., nar. XX.XX.XXXX, nastúpila na materskú dovolenku, kde podľa kolízneho opatrovníka jej bude priznaný rodičovský príspevok 270,--Eur mesačne a prídavok na dieťa, ktoré porodila. V čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu bola nezamestnaná a začínala pracovať ako živnostníčka v oblasti kaderníckych služieb. Na strane otca maloletej sa žiadnym podstatným spôsobom nezmenili pomery od času posledného rozhodnutia, nakoľko už aj v tej dobe bol nezamestnaný, nepoberal žiaden príjem a ako vtedy uvádzal, taktiež si občas privyrábal ako muzikant. Otec maloletého dieťaťa súdu nevedel preukázať žiaden príjem ani výdavky, keďže podľa jeho tvrdenia nemá žiaden príjem a čo sa týka výdavkov, všetky za neho uhrádzajú jeho rodičia, ktorí ho aj živia. Mesačne však platí telefón 30,--Eur paušál a taktiež na dopyt súdu uviedol, že fajčí. Súd výdavky otca, ktoré uviedol, že má, t. j. platenie telefónu, nákup cigariet, nepovažuje za výdavky, ktoré by mali prednosť pred platením výživného na maloleté dieťa.

24. Podľa názoru súdu aj keď otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný, má len základné vzdelanie, súdu nepreukázal žiaden relevantný listinný dôkaz, z ktorého by súd zistil, že skutočne má záujem si nájsť prácu, v nejakých pomocných brigádnych prácach, resp. ako robotník. Súd má za to, že otec vzhľadom na skutočnosť, že žije v spoločnej domácnosti s rodičmi okrem maloletej nemá inú vyživovaciu povinnosť, by si mohol hľadať prácu aj mimo regiónu kde býva, kde je vysoká nezamestnanosť. Správanie otca maloletého dieťaťa, keďže sám uviedol, že vo všetkom ho živia rodičia aj platia za neho výživné považuje za ľahkovážne, a tak ako jeho výživu a všetky výdavky hradia za neho jeho rodičia, by mal byť aj on zodpovedný ako rodič a postarať sa, aby maloletemu dieťaťu, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť boli zabezpečené všetky potreby súvisiace s jeho výživou a starostlivosťou. Súd poukazuje

aj na skutočnosť, že otec sa s maloletou nestretáva, nijakým spôsobom sa o ňu nezaujíma a okrem vyživovacej povinnosti, ktorá mu bola určená súdnym rozhodnutím, aj to nie v takej výške, ale len vo výške 30,--Eur mesačne dieťaťu ničím neprispieva, a to ani vo forme naturálií. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne uživiť, mal by si hľadať možnosti ako si zabezpečiť dostatočný príjem na uspokojovanie potrieb svojho dieťaťa.

25. Keďže mal súd za to, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa a na strane otca nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu posledného rozhodnutia súdu, návrh otca zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.